

Thời trang nhanh và môi trường

kinh tế phát triển (Đại học Kinh tế Quốc dân)

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

-----***-----

**BÀI TẬP THUYẾT TRÌNH
MÔN KINH TẾ MÔI TRƯỜNG**

ĐỀ TÀI:

TÁC ĐỘNG CỦA THỜI GIAN NHANH TỚI MÔI TRƯỜNG

MỤC LỤC

I. Khái niệm thời trang nhanh.....	3
1.1.Khái niệm.....	3
1.2. Phương pháp sản xuất.....	3
1.3 Nguồn gốc Thời trang nhanh.....	4
II. Lợi ích và tác hại của Thời trang nhanh.....	5
2.1 Ưu điểm của thời trang nhanh.....	5
2.2 Nhược điểm của thời trang nhanh.....	5
III.Tác hại tới môi trường.....	6
3.1.Tiêu thụ lượng nước lớn.....	6
3.2.Lượng chất thải dệt may lớn.....	7
3.3. Thải ra lượng khí carbon lớn.....	7
3.4.Sự bất công với môi trường và điều kiện làm việc thiếu thốn.....	8
IV. Giải pháp.....	9
4.1. Đối với doanh nghiệp.....	9
4.1.1.Sử dụng chất liệu của vải và da được làm từ các loại trái cây:.....	9
4.1.2.Sử dụng màu nhuộm từ tự nhiên.....	10
4.1.3.Sản phẩm được làm bằng nhựa tái chế.....	10
4.1.4 Túi xách được làm từ nấm lên men.....	10
4.1.5. Học tập quy trình sản xuất của Alibaba.....	11
4.2. Đối với người tiêu dùng.....	11
4.2.1 Thay đổi thói quen mua sắm.....	11

TÁC ĐỘNG CỦA THỜI GIAN NHANH TỚI MÔI TRƯỜNG:

I. Khái niệm thời trang nhanh

1.1. Khái niệm

Thời trang nhanh (Fast fashion) hay còn gọi là Thời trang ăn liền. Đây là thuật ngữ dùng để chỉ những món đồ lấy ý tưởng từ các xu hướng thời trang mới nhất, được sản xuất rất nhanh để chuyển đến các cửa hàng và bán cho người tiêu dùng. Ngành thời trang này cho phép người tiêu dùng mua những thiết kế mới nổi bật, mới lạ theo xu hướng với giá cả phải chăng, hợp với túi tiền của phần đông mọi người.

1.2. Phương pháp sản xuất

Phương pháp sản xuất của Thời trang nhanh tập trung vào tiêu chí nhiều hơn, nhanh hơn.

Do đó, những món đồ này thường có mức giá rẻ phù hợp với số đông mà vẫn kịp thời đáp ứng những xu hướng thời trang mới nhất. Đối tượng hướng đến của Fast Fashion là nhóm khách hàng trẻ tuổi và luôn có gu thời trang chạy theo "trend". Chính bởi đặc điểm này, Fast Fashion đang thách thức các ngành thời trang truyền thống với các bộ sưu tập và dòng sản phẩm mới được tung ra một cách có trật tự theo mùa. Trên thực tế, không có gì lấy làm lạ khi các thương hiệu Fast Fashion liên tục cho ra mắt những mẫu thiết kế mới, thậm chí là chỉ trong 1 tuần để bắt kịp xu hướng mới của thị trường.

Để thời trang nhanh phát triển thì những đổi mới trong quản lý chuỗi cung ứng giữa các nhà sản xuất, nhà bán lẻ và thương hiệu cũng là một yếu tố tiên quyết. Zara và H&M là hai “gã khổng lồ” trong ngành thời trang này của thế giới. Nhiều thương hiệu vừa là nhà bán lẻ cũng vừa là nhà sản xuất. Nhưng trên thực tế, không ít trong số họ lại thường để việc sản xuất quần áo cho bên thứ ba đảm nhiệm

Ngoài ra, các thương hiệu thời trang truyền thống như Macy's, J. C. Penney và Kohl's ở Hoa Kỳ cũng đều có một mảng thời trang nhanh riêng. Đối với các thương hiệu thời trang được coi là “local brand”, độc quyền, họ đã chọn rút ngắn thời gian thiết kế và sản xuất để có thể cạnh tranh tốt hơn trên thị trường hiện nay.

1.3 Nguồn gốc Thời trang nhanh

Mua sắm quần áo đối với một số người tiêu dùng bình dân đôi khi là một điều xa xỉ. Họ thường sẽ tiết kiệm và dành dụm một số tiền nhất định để mua quần áo mới vào những thời điểm nhất định, quan trọng trong năm ví dụ như lễ tết, cưới hỏi, sinh nhật,....

Còn những người có điều kiện, yêu thích thời trang, có gu sành điệu, họ thường sẽ có được một bản xem trước các phong cách thời trang sắp có thông qua các buổi trình diễn thời trang, các sự kiện giới thiệu bộ sưu tập và dòng sản phẩm mới vài tháng trước khi chúng xuất hiện trong các cửa hàng.

Tuy nhiên, điều này bắt đầu thay đổi vào cuối những năm 1990, khi mua sắm quần áo dần trở thành một hình thức giải trí. Mọi người bắt đầu chi tiêu tùy ý cho quần áo như một cách thư giãn, xả stress. Cùng với đó là sự thay đổi chóng mặt của các trend thời trang, dẫn đến sự hình thành các mẫu thiết kế hợp một được sản xuất hàng loạt với chi phí thấp.

Các mẫu này cho phép người tiêu dùng sở hữu những sản phẩm hệt như những thiết kế được trình diễn trên sàn catwalk hoặc một món đồ của người nổi tiếng nào đó với mức giá cực rẻ.

Chính những đổi mới đó đã tạo nên ngành Fast Fashion phát triển như bây giờ. Chúng không đề cao một món đồ chất lượng, lâu bền mà mọi sản phẩm đều được sản xuất nhanh nhất, rẻ nhất, hợp một nhất, bất chấp chất lượng kém, lỗi, mặc vài lần là hỏng.

Bởi insight của một bộ phận người tiêu dùng, đặc biệt là người trẻ là muốn được mặc những sản phẩm có thiết kế hết như thời trang cao cấp. Và tất nhiên, họ cũng không có ý định mặc nhiều lần, thậm chí trong nhiều năm. Và đó là lý do Fast Fashion luôn được lòng của đại bộ phận người tiêu dùng.

II. Lợi ích và tác hại của Thời trang nhanh

2.1 Ưu điểm của thời trang nhanh

Thời trang nhanh khuyến khích khách hàng chi nhiều tiền hơn. Nguyên nhân tạo nên thói quen mua sắm này là vì:

- Mang đến lợi nhuận lớn cho nhà kinh doanh
- Lợi ích về phía người tiêu dùng: giá rẻ, cập nhật được xu hướng thời trang

2.2 Nhược điểm của thời trang nhanh

Mặc dù mang lại không ít lợi ích cho khách hàng và doanh nghiệp, nhưng ngành thời trang này cũng bị chỉ trích khá nhiều vì nó khuyến khích lối sống lãng phí. Chính vì vậy có một tên gọi khác cho ngành này là thời trang dùng một lần. Nhiều tín đồ Fast Fashion đặc biệt là những bạn trẻ, học sinh, sinh viên chưa có điều kiện kinh tế quá nhiều cũng thừa nhận rằng họ chỉ mặc đồ đã mua một hoặc hai lần là đã cảm thấy chán và không mặc lại nữa

Điều này đã gây ra nhiều tranh cãi liệu tâm lý dùng một lần như vậy có thực sự tốt cho nền kinh tế hay không: Nếu mua nhiều sản phẩm Thời trang nhanh, giá rẻ như vậy, cuối cùng người tiêu dùng sẽ phải trả giá cao hơn khi mua một vài chiếc đắt tiền nhưng lại dùng được lâu hơn.

Nhưng chắc chắn, nó khiến hành tinh phải trả giá đắt hơn. Các nhà phê bình cho rằng thời trang nhanh góp phần gây ô nhiễm, lãng phí và lỗi thời theo kế hoạch, do vật liệu rẻ tiền và phương pháp sản xuất mà nó sử dụng. Hàng may mặc kém

chất lượng không lâu bị lão hóa, nhưng chúng không thể tái chế được, vì chúng chủ yếu (hơn 60%) được làm từ chất liệu tổng hợp. Vì vậy, khi chúng bị loại bỏ, chúng sẽ hoang hóa trong các bãi rác trong nhiều năm.

III. Tác hại tới môi trường

Thị trường thời trang nhanh có ảnh hưởng và giúp ngành công nghiệp thời trang phát triển vượt bậc. Tuy nhiên, tỷ lệ thuận với sự phát triển đó là những tác động xấu khôn lường đến môi trường mà chúng ta rất cần những biện pháp kịp thời, hữu hiệu để giải quyết.

Theo Cục Bảo vệ Môi sinh Hoa Kỳ (EPA), năm 2018, 11,3 triệu tấn hàng dệt may đã được đưa vào các bãi chôn lấp và 3,2 triệu tấn được đốt, thải ra một lượng lớn khí nhà kính. Một nghiên cứu do thương hiệu Labfresh công bố cho thấy, 57,1% chất thải thời trang từ 15 quốc gia trên khắp EU được đưa vào các bãi chôn lấp. Còn theo một báo cáo của tổ chức WRAP của Anh, có tới 350.000 tấn quần áo (ước tính trị giá 140 triệu bảng Anh) đã qua sử dụng đổ vào bãi rác mỗi năm ở nước này.

3.1. Tiêu thụ lượng nước lớn

Khi nghĩ về sản xuất hàng may mặc, một quan niệm sai lầm phổ biến là chỉ cần sự kết hợp giữa hàng dệt và các phương pháp may để tạo ra một chiếc áo phông hoặc quần jeans. Thật không may, điều bị mọi người bỏ qua chính là lượng nước tiêu thụ lớn trong quá trình sản xuất. Khoảng 93 tỷ mét khối nước được tiêu thụ hàng năm trong ngành công nghiệp may mặc, đủ để đáp ứng nhu cầu của 5 triệu người. 90% các sản phẩm may mặc này được làm từ vải cotton hoặc vải polyester, vải cotton là một yếu tố chính của ngành may mặc tiêu thụ nhiều nước. Mặc dù polyester, là một loại sợi tổng hợp, dùng dầu để sản xuất, nhưng cotton lại cần một lượng lớn nước và thuốc trừ sâu để sản xuất. Một chiếc áo phông có thể cần dùng tới 2.700 lít nước và một chiếc quần jean có thể cần

dùng tới 3.781 lít. Thế nhưng sản xuất vải không phải là điều duy nhất ảnh hưởng đến lượng nước tiêu thụ của thời trang nhanh. Khoảng 20% lượng nước thải trên thế giới là kết quả trực tiếp của quá trình nhuộm và xử lý vải, với lượng nước thải chưa qua xử lý này được bơm ngược vào hệ thống nước của chúng ta, làm ô nhiễm nguồn nước với các chất độc và kim loại nặng. Điều này không chỉ tác động tiêu cực đến chất lượng nước mà còn ảnh hưởng đến sức khỏe của động vật tiêu thụ nó, bao gồm cả chúng ta.

3.2. Lượng chất thải dệt may lớn

92 triệu tấn chất thải dệt được tạo ra mỗi năm trên toàn thế giới. Đến năm 2030, dự đoán sẽ loại bỏ hơn 134 triệu tấn hàng dệt mỗi năm. 95% hàng dệt này có thể được [tái sử dụng và tái chế](#), nhưng do mô hình thời trang nhanh mà điều này không được khuyến khích. Các xu hướng liên tục nổi lên và chiều bài về "khả năng chi trả" khiến chúng ta tin rằng quần áo chúng ta mua là đồ dùng một lần. Nếu bạn định mua những mẫu đồ thời trang mới nhất, bạn phải cảm thấy thoải mái khi loại bỏ những bộ đồ cũ. Nhưng trong khi chúng ta mua những bộ quần áo mới, những bộ quần áo bị vứt sang một bên của chúng ta đang bị đưa đến các bãi thải. Vào năm 2018, 17 triệu tấn chất thải dệt may đã được đưa đến các bãi rác thải, chúng có thể mất tới 200 năm để phân hủy. Cho đến nay, 84% số quần áo đó cuối cùng vẫn bị mang đến các bãi thải hoặc lò đốt rác thải. Ngay cả việc [buôn bán đồ cũ](#) (second hand) trong ngành thời trang nhanh cũng đã gây ra ô nhiễm toàn cầu. Riêng tại Hoa Kỳ, quần áo chưa bán được xuất khẩu ra nước ngoài để được "phân loại" (phân loại và thay đổi kích cỡ) và bán ở các nước có thu nhập thấp hay trung bình.

3.3. Thải ra lượng khí carbon lớn

Có thể mọi người chưa biết, rằng ngành công nghiệp may mặc là ngành công nghiệp gây ô nhiễm cao thứ hai, chiếm 10% lượng khí thải carbon toàn cầu.

Ngành công nghiệp này chỉ đứng sau ngành công nghiệp dầu. Với tốc độ này, lượng khí phát thải nhà kính có thể sẽ tăng lên đến hơn 50% vào năm 2030. Những tính toán này không chỉ tính đến lượng khí thải ra trong quá trình sản xuất hàng dệt may mà còn cả lượng khí carbon thải ra trong quá trình vận chuyển toàn cầu và khi hàng dệt may được đưa vào các bãi rác thải. Như đã đề cập ở bên trên, lượng nước cần thiết để sản xuất quần jean và đưa chúng vào các cửa hàng ngang bằng với việc thải ra khoảng 33,4kg hàm lượng cacbon tương đương. Xét về toàn bộ ngành công nghiệp thời trang toàn cầu, cả việc sản xuất và vận chuyển, xuất hiện lượng khí thải carbon hầu như là việc không thể tránh khỏi. Nhưng với số lượng lớn quần áo được sản xuất, vận chuyển và loại bỏ theo kiểu nhanh chóng, điều đó khiến lượng khí thải trở nên không thể chấp nhận được. Ước tính có khoảng 1,2 tỷ tấn carbon được thải ra chỉ riêng từ ngành thời trang nhanh. Với tỷ lệ đó, cái giá của thời trang chính là sự nóng lên toàn cầu.

3.4.Sự bất công với môi trường và điều kiện làm việc thiếu thốn

Điều bạn sẽ nhận thấy là tính chu kỳ của sự hủy hoại môi trường xảy ra trong quá trình sản xuất thời trang nhanh. Sản xuất quá mức dẫn đến việc sử dụng quá mức nước, kết quả là tạo ra nước thải. Việc dư thừa hàng dệt may dẫn đến lượng hàng may mặc bị thải bỏ quá mức, tạo ra phát thải carbon. Diễn ra theo một vòng luẩn quẩn nhưng ảnh hưởng của nó không chỉ có trên đất liền và trên biển. Một phần tác động lớn đến môi trường của ngành công nghiệp này thể hiện trong chất lượng cuộc sống của những người làm việc trong các nhà máy may và sống trong các khu vực bị ảnh hưởng bởi các bãi chứa chất và nước thải may mặc.

Đối với các thương hiệu thời trang nhanh, cách duy nhất để cung cấp hàng may mặc với giá rẻ là thông qua nguồn nhân công giá rẻ, đặc biệt là khi nhu cầu về quần áo đang tăng lên qua từng năm. Trong số 80 tỷ chiếc quần áo mới được

sản xuất mỗi năm, hầu hết chúng được ráp nối ở những nơi như khu vực thu nhập thấp của Trung Quốc và Bangladesh. Trên thực tế, 90% quần áo trên thế giới được sản xuất ở các nước có thu nhập thấp và trung bình như một phương tiện để có lao động giá rẻ. Điều này có nghĩa là chất thải rắn được sản xuất từ dệt may và các hóa chất thải ra từ thuốc nhuộm độc hại đang được đổ vào hệ sinh thái, gây nguy hiểm cho sức khỏe của chúng ta. Không chỉ vậy, các tiêu chuẩn an toàn trong các xưởng thường không được tính đến. Bệnh phổi do bụi vải cotton và các sợi tổng hợp gây ra. Các chấn thương do quá tải gây ra bởi các hành động lặp đi lặp lại và không có đủ thời gian nghỉ ngơi. Các trường hợp tử vong cũng đã được báo cáo do các điều kiện làm việc nguy hiểm này, chẳng hạn như vụ sập trung tâm mua sắm Rana năm 2013 ở Quận Dhaka, Bangladesh.

IV. Giải pháp

Với những tác động tiêu cực trên, bài toán đặt ra là nên làm gì, như thế nào để vừa phát triển ổn định kinh tế, vừa hạn chế ảnh hưởng xấu tới môi trường. Và khái niệm thời trang bền vững ra đời-thời trang thân thiện môi trường với tiên phong hàng đầu là bảo vệ và tái sinh thiên nhiên.

4.1. Đối với doanh nghiệp

4.1.1.Sử dụng chất liệu của vải và da được làm từ các loại trái cây:

Trên thực tế, do thuốc trừ sâu ngày càng được con người lạm dụng trong việc trồng và chăm sóc cây, cùng với đó là sợi tổng hợp rất khó phân hủy và tình trạng khai thác quá mức nguồn da của các loài động vật góp phần ảnh hưởng xấu đến môi trường. Chính vì vậy, trái cây chính là một hướng đi mới bổ sung thêm lựa chọn cho các nhà sản xuất và thương hiệu về các nguyên liệu dệt, cụ thể có thể là xơ chuối hoặc sơ trái dừa tạo thành loại vải hoặc da. Ngày nay, 1 số thương hiệu đã tung ra thị trường loại da được làm từ xơ trái dừa có giá thị trường chỉ bằng 1 nửa giá của sản phẩm được làm từ da bò. Đây chính là triển

vọng mới và vô cùng tiềm năng cho thời trang bền vững từ lợi thế nguyên liệu có giá thành thấp và bảo vệ môi trường.

4.1.2.Sử dụng màu nhuộm từ tự nhiên

Một trong những nguyên nhân gây ra tình trạng ô nhiễm ngày càng nghiêm trọng chính là việc sử dụng những hóa chất nhuộm màu. Tuy nhiên gần đây, các nhà khoa học đã nghiên cứu ra việc màu nhuộm hóa học có thể được thay thế bằng màu nhuộm có nguồn gốc tự nhiên. Theo đó, màu nhuộm từ các nguyên liệu là thực vật có thể kết hợp với nhau nhằm tạo ra những màu sắc đẹp mắt và sẽ mang lại sắc thái tự nhiên hơn các hóa chất nhuộm màu

4.1.3.Sản phẩm được làm bằng nhựa tái chế

Ngày nay, khi môi trường càng ngày càng ô nhiễm, lượng rác thải nhựa bị thải ra môi trường bên ngoài ngày càng nhiều thì vấn đề xử lý khối lượng rác thải nhựa khổng lồ đó với các nhà khoa học ngày càng khó. Một trong những giải pháp được đặt ra đó chính là tái chế những sản phẩm nhựa để cho ra những sản phẩm thời trang hoàn toàn mới, thời thượng, và giảm lượng rác thải ra môi trường đáng kể.

4.1.4 Túi xách được làm từ nấm lên men

Công ty modern meadow, Mỹ đã có công trình nghiên cứu tạo nên 1 bước ngoặt mới trong ngành thời trang bằng việc sử dụng phương pháp công nghệ lên men tế bào nấm nhằm tạo ra các sợi collagen. Sau đó các sợi collagen được ép khuôn và phơi khô theo đúng quy trình thân thiện với môi trường nhằm tạo ra 1 loại da thay thế cho da bò đó chính là da sinh học. Do đó, tình trạng khai thác da và lông động vật trái phép ngày nay có dấu hiệu giảm dần nhờ sự phát triển của loại da sinh học thân thiện với môi trường.

4.1.5. Học tập quy trình sản xuất của Alibaba

4.2. Đối với người tiêu dùng.

4.2.1 Thay đổi thói quen mua sắm